

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาบทบาทของมัลลภิกษุที่ได้รับเอตทัคคะ
ในพระพุทธศาสนาเถรวาท

ผู้วิจัย : พระครูนิวติธรรมยานุศาสน์ ชนาสโม (อำนวย สุขแจ่ม)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระราชวชิรเมธี, ดร.

ป.ธ.๙, พธ.บ., ศษ.บ., อ.ม., กศ.ด.

: ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. กาญจนา เจริญศรี

อ.บ., M.A., Ph.D. (Linguistic for TESOL)

: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุพรต บุญอ่อน

ป.ธ.๗, ศษ.บ., กศ.ม., Ph.D. (Edu. Ad.)

วันที่สำเร็จการศึกษา :/...../.....

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ คือ (๑) เพื่อศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของมัลลภิกษุที่ได้รับเอตทัคคะ (๒) เพื่อศึกษาบทบาทของมัลลภิกษุที่ได้รับเอตทัคคะ และ (๓) เพื่อวิเคราะห์บทบาทของมัลลภิกษุที่ได้รับเอตทัคคะมาเป็นแนวทางพัฒนาศักยภาพมัลลภิกษุ (พระหลวงตา) ในสังคมไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เน้นศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร โดยสำรวจข้อมูลชั้นปฐมภูมิจากพระไตรปิฎก อรรถกถา สำนวณข้อมูลทุติยภูมิจากตำราวิชาการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลจากการศึกษาพบว่า ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของพระมัลลภิกษุทั้ง ๕ รูป ล้วนแสดงให้เห็นถึงวิถีในการดำเนินชีวิตที่หลากหลาย กล่าวคือ ทั้ง ๕ รูป เป็นพรหมณ์ ต่างได้กระทำบุญกุศล คุณงามความดีไว้มากในอดีตชาติ ต้องการบรรลุนิพพานและตำแหน่ง (เอตทัคคะ) จากพระพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่ง

บทบาทของมัลลภิกษุที่ได้รับเอตทัคคะทั้ง ๕ รูป แยกเป็น ๒ ประเด็น คือ ก่อนบวช และหลังบวช ดังนั้น บทบาทของมัลลภิกษุที่ได้รับเอตทัคคะสามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพของพระสงฆ์ไทยสามารถสรุปได้ ดังนี้ บทบาทด้านการศึกษาและปฏิบัติธรรม บทบาทด้านการเผยแผ่/สั่งสอนธรรม บทบาทด้านการสงเคราะห์ญาติ บทบาทด้านการปกครอง/ปกป้องคุ้มครองพระพุทธศาสนา และบทบาทด้านความสัมพันธ์กับฝ่ายอาณาจักร

สรุป การปฏิบัติตามคำสอนที่ดี การทำตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดี การสั่งสอนประชาชนที่ดี เป็นภารกิจหลักของพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา ทั้งนี้ก็เพราะวัดเป็นศูนย์กลางแห่งชุมชนและงาน

สังคมสงเคราะห์ ดังนั้น พระภิกษุสงฆ์จำต้องปฏิบัติตามทางสายกลางเพื่อขจัดกิเลสและกองทุกข์ทั้งปวง แล้วช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเมตตากรุณา

Thesis Title : The Study of The Roles of The Special Elderly Monks in Theravada Buddhism

Researcher : Phrakru Nivitdhammanusarn Janasabho (Amnuay Sukceam)

Degree : Master of Arts Buddhism

Thesis Supervisory Committee

: Dr. Phra Raja Vachiramethi
Pali IX, M.A., Ph.D.

: Prof. Emeritus. Dr. Kanchana Ngourungsi,
B.A., M.A., Ph.D. (Linguistic for TESOL)

: Asst. Prof. Dr. Suprot Boon-on
Pali VII, B.A., M.A., Ph.D. (Edu. Ad.)

Date of Graduation :/...../.....

ABSTRACT

The purpose of this thesis were: (1) to study the background and the importance The Special Elderly Monks in Theravada Buddhism, (2) to study the Roles of the Special Elderly Monks and (3) to study the Roles of the Special Elderly Monks to the way of development the latency of monks in Thai society. The study is qualitative and focuses on a study from documentaries, such as the Tipiṭaka Commentary, documents and other studies.

The results of study is found that: The history and the importance of 5 Special Elderly Monks show that how to know the way in way of life such as, they are be the Brahman, do the merits and virtues in the previous life, want to achieve the dharma and a position (the specialist position) from any Buddha. There are two roles of 5 Special Elderly Monks: before ordain and back ordains. Thus the Roles of the Special Elderly Monks to the way of development the latency of monks in Thai society can summary as follows: the role of education and practice, the propagation, the rendering aid to relations, the administration and protect the Buddhism and relation to kingdom.

Inclusion, to put the teaching into practice, to make oneself an exemplar, and to teach the people are the main functions of Buddhist monks, because monasteries are the centres of communities and social welfare. Thus monks must practice the Middle Way in order to eradicate all defilements and sufferings and then, out of loving-kindness and compassion for all, lend a helping hand to others.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี จากความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอ
อนุโมทนาและขอบคุณบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้ ขอขอบคุณ ท่านพระมหาสุศักดิ์ ปัจจนตเสโน, ดร.
ประธานตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และพระราชวรชิริเมธี, ดร. ประธานกรรมการ ควบคุมวิทยานิพนธ์
ขอเจริญพรขอบคุณ ท่าน ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. กาญจนา เกรียงซี กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุพรต บุญอ่อน กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และ รศ.ใหม่ เฉตรไธสง
ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้เมตตาช่วยตรวจสอบวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมถึงอาจารย์
วัฒน์ กัลยาวัฒนกุล ตลอดถึงคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ ที่ได้ให้การสนับสนุนในการดำเนินการ

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาร่วมชั้นทุกระดับที่เป็นกัลยาณมิตรกับผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา และได้
ให้ความอนุเคราะห์กับผู้วิจัยด้านข้อมูลและช่วยเหลือด้านการเรียน ในระหว่างที่เรียนในห้องเรียน
และ บรรดาญาติโยมทุกคนที่เห็นคุณค่าของการศึกษา ได้ช่วยเหลือในด้านการใช้จ่ายบ้างบางโอกาส
ทำให้ผู้วิจัยมีมานะและกำลังใจที่จะศึกษาจนจบหลักสูตร และลงมือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อเขียน
วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้

ขออนุโมทนาต่อบุรพจารย์ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่
สามารถเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของคณะสงฆ์และเป็นศูนย์กลางทางพุทธศาสนาของโลกปัจจุบัน
ส่วนหนึ่งจากคุณประโยชน์และความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บุพการีชนของข้าพเจ้า มี
บิดามารดา เป็นต้น และข้าพเจ้าจะตั้งสัจจะ อธิษฐานว่า จะรักษาคุณค่าแห่งปริญญาให้เป็น
เครื่องหมายแห่งความดี ความถูกต้องแห่งพระพุทธศาสนาในสังคมสืบไป ตราบนานเท่านาน

พระครูนิวริฐธรรมานุศาสน์ (อำนวย สุขแจ่ม)